

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ

ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ με τίτλο

«Θερμοκήπια – Νέες Τεχνολογίες και Βιώσιμες Καλλιεργητικές Πρακτικές»

Κανονισμός Σπουδών, Πρακτικής Άσκησης, Κινητικότητας, Εκπόνησης Εργασιών

ΑΘΗΝΑ, 2026

Περιεχόμενα

1. Κανονισμός Σπουδών	3
1.1 Εγγραφή - Διάρκεια Φοίτησης	3
Εισακτέοι και Κριτήρια Επιλογής	3
Διάρκεια Σπουδών και Όροι Φοίτησης.....	4
1.2 Δικαίωμα Δωρεάν φοίτησης.....	5
1.3 Υποτροφίες και επαίνους	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
1.4 Πρόγραμμα Σπουδών (δομή)	5
1.5 Εξετάσεις και αξιολόγηση μεταπτυχιακών φοιτητών	6
1.6 Λήψη ΔΜΣ	7
2. Εξ αποστάσεως διδασκαλία	8
3. Κανονισμός Πρακτικής Άσκησης	8
Άρθρο 1 Γενικές Διατάξεις	8
Άρθρο 2 Σκοπός και Διάρκεια	8
Άρθρο 3 Προϋποθέσεις και Κριτήρια Επιλογής	9
Άρθρο 4 Φορείς Πρακτικής Άσκησης	9
Άρθρο 5 Υποχρεώσεις Φοιτητών	9
Άρθρο 6 Οργάνωση	11
Άρθρο 7 Εποπτεία	11
4. Κανονισμός Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας	12
Άρθρο 1 Προϋποθέσεις και Διαδικασία Ανάληψης Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Διατριβής	12
Άρθρο 2 Γλώσσα Συγγραφής και Θέμα Διπλωματικής	12
Άρθρο 3 Επιβλέπων Καθηγητής και Τριμελής Επιτροπής	12
Άρθρο 4 Κατάθεση, Παρουσίαση, Εξέταση και Αξιολόγηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Διατριβής	13
Άρθρο 5 Θέματα Πνευματικών Δικαιωμάτων.....	13
Άρθρο 6 Διαδικασία Διαχείρισης Έκτακτων Θεμάτων και Αδυναμία Εκτέλεσης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Διατριβής	14
5. Κανονισμός Κινητικότητας	14
Κινητικότητα εντός ΕΕ	14
Εξερχόμενη κινητικότητα.....	14
Εισερχόμενη κινητικότητα	14
Κινητικότητα εκτός ΕΕ.....	15
6. Δικαιώματα και Υποχρεώσεις Μεταπτυχιακών Φοιτητών	15
Δικαιώματα Μεταπτυχιακών Φοιτητών	15
• Υποχρεώσεις Μεταπτυχιακών Φοιτητών.....	15
7. Δικαιώματα και υποχρεώσεις του διδακτικού προσωπικού	15
Καθήκοντα & Υποχρεώσεις Διδασκόντων στο Π.Μ.Σ.	15
Δικαίωμα Επίβλεψης και Συμμετοχής σε Εξεταστική Επιτροπή.....	16

1. Κανονισμός Σπουδών

1.1 Εγγραφή - Διάρκεια Φοίτησης

Εισακτέοι και Κριτήρια Επιλογής

Ο αριθμός εισακτέων στο Π.Μ.Σ. κατ' έτος ορίζεται κατ' ανώτατο όριο στους τριάντα (20) φοιτητές και καθορίζεται αρμοδίως ετησίως. Σε περίπτωση που οι εισακτέοι κατ' έτος δεν ξεπερνούν τους πέντε (5), η Συνέλευση του Τμήματος αποφασίζει εάν το Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει, ύστερα από πρόταση της Σ.Ε.. Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης θετικών επιστημών, επιστημών υγείας και άλλων τμημάτων σχολών συναφούς γνωστικού αντικείμενου της ημεδαπής και αντίστοιχων αναγνωρισμένων μοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Οι τίτλοι σπουδών της αλλοδαπής πιστοποιούνται με βεβαίωση ισοτιμίας και αντιστοιχίας από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π ή Α.Τ.Ε.Ε.Ν.. Η επάρκεια της ελληνικής γλώσσας για αλλοδαπούς υποψηφίους αποδεικνύεται όταν: α) ο υποψήφιος έχει ολοκληρώσει σπουδές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα ή σε ελληνόφωνο σχολείο του εξωτερικού, β) κατέχει πτυχίο ελληνικής φιλολογίας/γραμματών από ισότιμο Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής, γ) έχει πραγματοποιήσει πλήρη κύκλο προπτυχιακών σπουδών σε ελληνικό Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι., ή έχει πιστοποιητικό επιτυχούς παρακολούθησης δύο (2) τουλάχιστον ετών σε ελληνικό τριτοβάθμιο ίδρυμα (Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι.) και δ) κατέχει πιστοποιητικό επάρκειας ελληνικής γλώσσας από κρατικά αναγνωρισμένο ίδρυμα παροχής τέτοιων πιστοποιητικών σε αλλοδαπούς.

Κριτήρια και Διαδικασία Υποβολής Υποψηφιότητας

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δημοσιεύεται στο διαδικτυακό τόπο του Π.Μ.Σ., ανακοίνωση/ πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος εισακτέων στο Π.Μ.Σ. στην οποία προσδιορίζονται τα παρακάτω:

- Κατηγορίες πτυχιούχων/υποψηφίων.
- Τα απαραίτητα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων.
- Ο τρόπος και τα κριτήρια αξιολόγησης των υποψηφίων.
- Ημερομηνίες για την υποβολή των αιτήσεων-δικαιολογητικών.

Σε περίπτωση που ο τρόπος εισαγωγής προϋποθέτει γραπτή εξέταση, είναι απαραίτητο να καθορίζεται η διαδικασία: ο αριθμός και η ύλη των εξεταστέων μαθημάτων, οι ημερομηνίες εξέτασης καθώς και ο τρόπος βαθμολόγησης.

Οι αιτήσεις των υποψηφίων, συνοδευόμενες από τα απαραίτητα δικαιολογητικά, υποβάλλονται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., πρωτοκολλούνται και διαβιβάζονται στην Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.). Για να είναι η υποψηφιότητα έγκυρη πρέπει να υποβληθεί με όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά εντός της ορισθείσας ημερομηνίας. Αιτήσεις που δεν συνοδεύονται από τα απαραίτητα δικαιολογητικά ή κατατίθενται εκπρόθεσμα δε λαμβάνονται υπόψη κατά τη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων, η οποία ολοκληρώνεται κατά το μήνα Σεπτέμβριο κάθε έτους. Ο υποψήφιος υποβάλλει στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. τα παρακάτω δικαιολογητικά:

- Έντυπη αίτηση.
- Αντίγραφο Πτυχίου/Διπλώματος.
- Αντίγραφο Πιστοποιητικού Αναλυτικής Βαθμολογίας.
- Αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα.
- Φωτοτυπία των δύο όψεων του δελτίου αστυνομικής ταυτότητας.

- Δύο (2) συστατικές επιστολές (από Μέλη Δ.Ε.Π., καθώς και Ερευνητές Α', Β' και Γ' βαθμίδας αναγνωρισμένων ερευνητικών κέντρων της ημεδαπής ή αλλοδαπής με το ονοματεπώνυμο, τον τίτλο, τη θέση, τη διεύθυνση και το τηλέφωνο του συντάξαντος).
- Νομίμως επικυρωμένο Δίπλωμα ή Πιστοποιητικό επάρκειας ξένης γλώσσας
- Νομίμως επικυρωμένο Δίπλωμα ή Πιστοποιητικό παρακολούθησης σεμιναρίου τυπικής ή άτυπης εκπαίδευσης σχετικό με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Η επιλογή γίνεται βάσει των ακόλουθων κριτηρίων:

ΚΡΙΤΗΡΙΟ	Όρια Βαθμολογίας	Κατηγορίες Βαθμολογίας	Συντελεστής Βαρύτητας
ΒΑΘΜΟΣ ΠΤΥΧΙΟΥ	6-10	-	4
ΕΠΙΠΕΔΟ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑΣ	5,5-7	B2-5,5 C1-6,0 C2-7,0	2
ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΕΡΥΝΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	0-3	-	1
ΣΧΕΤΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ	0-3	-	1
ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ	0-4	2 ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ-4	1
ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ	5-10	-	3
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΤΥΠΙΚΗ Ή ΑΤΥΠΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (έως 2 σεμινάρια)	0-3	Βεβαίωση Παρακολούθησης -0,5 Πιστοποιητικό Επιμόρφωσης -1,0 Πιστοποιητικό Εξειδικευμένης Επιμόρφωσης - 1,5	1

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ: Ως βάση εισαγωγής στο Π.Μ.Σ. ορίζεται το 60% του συνόλου των μορίων των κριτηρίων (60% X 97 = 58 μόρια)

Τα παραπάνω κριτήρια εισαγωγής, καθώς και η αντίστοιχη μοριοδότηση τους δύνανται να αναπροσαρμόζονται με την εκάστοτε προκήρυξη. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας, η Συντονιστική Επιτροπή διενεργεί τους τελικούς ελέγχους, αποφαινεται για την εισαγωγή των υποψηφίων και καταρτίζει πίνακα αξιολογικής κατάταξης επιτυχόντων, ο οποίος εγκρίνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Οι επιτυχόντες καλούνται να επικυρώσουν την εγγραφή τους στο Π.Μ.Σ. εντός πέντε (5) ημερών από τη δημοσιοποίηση του πίνακα επιτυχόντων. Σε περίπτωση άρνησης καλείται αμέσως τηλεφωνικά ο πρώτος επιλαχών, κ.ο.κ. Με την εγγραφή τους οι υποψήφιοι αποδέχονται τους όρους λειτουργίας του Π.Μ.Σ. και τις αντίστοιχες υποχρεώσεις.

Διάρκεια Σπουδών και Όροι Φοίτησης

Η χρονική διάρκεια πλήρους φοίτησης για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) είναι τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Κατά τα δύο πρώτα εξάμηνα γίνεται η παρακολούθηση των μαθημάτων, ενώ το τελευταίο είναι αφιερωμένο στην έρευνα και συγγραφή της μεταπτυχιακής ερευνητικής

διατριβής και στην πραγματοποίηση της πρακτικής εξάσκησης. Ο χρόνος αυτός δύναται να παραταθεί, μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος. Για θέματα διαγραφών αποφαινεται η Γενική Συνέλευση του Τμήματος, μετά από πρόταση της Σ.Ε.. Ο παρόντας κανονισμός ορίζει τους λόγους και τη διαδικασία διαγραφής (Άρθρο 15).

Με πρόταση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος είναι δυνατόν να παρατείνεται ο χρόνος φοίτησης ή/και ο χρόνος συγγραφής και κατάθεσης της Μεταπτυχιακής Ερευνητικής Μελέτης για άλλα τρία (3) εξάμηνα σε εξαιρετικές περιπτώσεις όπως: ασθένεια, φόρτος εργασίας, σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, στράτευση, λόγοι ανωτέρας βίας κ.α.. Επίσης στους μεταπτυχιακούς φοιτητές μπορεί να χορηγηθεί, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, προσωρινή αναστολή σπουδών, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Κατά τη διάρκεια της αναστολής, ο μεταπτυχιακός φοιτητής χάνει την ιδιότητα του φοιτητή. Ο χρόνος της αναστολής δεν προσμετράτε στην ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης. Σε περίπτωση που κάποιος μεταπτυχιακός φοιτητής πλήρους φοίτησης δεν καταφέρει να εκπληρώσει τις ακαδημαϊκές του υποχρεώσεις κατά τη διάρκεια ενός εξαμήνου σπουδών, μπορεί να τις αναπληρώσει το αμέσως επόμενο ακαδημαϊκό έτος, χωρίς οικονομική επιβάρυνση κατόπιν αίτησής του και εξέτασης αυτής. Για θέματα επανεξέτασης μαθημάτων σε οφειλόμενα μαθήματα ή διαγραφής για λόγους όπως:

- α) η μη επαρκής πρόοδος του μεταπτυχιακού φοιτητή (η οποία τεκμηριώνεται με έλλειψη συμμετοχής στην εκπαιδευτική διαδικασία: παρακολουθήσεις, εξετάσεις),
- β) συμπεριφορά που προσβάλλει την ακαδημαϊκή δεοντολογία, όπως π.χ. η λογοκλοπή, και
- γ) αίτηση του ίδιου του μεταπτυχιακού φοιτητή, αποφαινεται η Συνέλευση του Τμήματος μετά από πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής.

1.2 Τέλη φοίτησης

Η παρακολούθηση του Π. Μ. Σ θα είναι χωρίς τέλη φοίτησης καθώς τα έξοδα του Π.Μ.Σ καλύπτονται από χορηγίες ιδιωτικών φορέων στο πλαίσιο σχετικού μνημονίου συνεργασίας.

1.3 Πρόγραμμα Σπουδών (δομή)

Για το Μ.Δ.Ε. οι φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν τα παρακάτω μαθήματα και σεμινάρια από ειδικούς που προέρχονται από τον ακαδημαϊκό χώρο, από ερευνητικά κέντρα, από τον χώρο της βιομηχανίας τροφίμων και από άλλους εθνικούς και διεθνείς φορείς. Η επιλογή των ανωτέρω θα γίνει σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022 (Α 141). Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Μ.Δ.Ε. ανέρχονται σε ενενήντα (90). Το πρόγραμμα των μαθημάτων διαμορφώνεται ως εξής: Το Α' και Β' εξάμηνο περιλαμβάνουν την παρακολούθηση πέντε (5) υποχρεωτικών μαθημάτων έκαστο από τον παρακάτω Πίνακα (30) ECTS για κάθε εξάμηνο.

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ		Β' ΕΞΑΜΗΝΟ	
ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ECTS	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ECTS
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ	6	ΘΡΕΨΗ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑΚΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ	6
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ	6	ΑΕΙΦΟΡΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	6
ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΛΙΜΑΤΟΣ, ΑΡΔΕΥΣΗΣ, ΘΡΕΨΗΣ, ΑΥΤΟΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ IoT ΣΕ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ	6	ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑΚΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ	6

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ-ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	6	ΜΕΤΑΣΥΛΛΕΚΤΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ	6
ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΠΙΔΡΑΣΗ	6	ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ MARKETING ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	6
ΣΥΝΟΛΟ	30	ΣΥΝΟΛΟ	30

Στο Γ' Εξάμηνο σπουδών εντάσσονται η εκπόνηση και συγγραφή της Μεταπτυχιακής διπλωματικής διατριβής (24 ECTS) και η Πρακτική Άσκηση (6 ECTS), τα οποία συνολικά αντιστοιχούν σε τριάντα (30) ECTS.

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ	ECTS
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	6
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ	24
ΣΥΝΟΛΟ	30

Η διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας θα είναι δια ζώσης.

Η διάρκεια κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου είναι δεκατρείς (13) εβδομάδες. Ανάμεσα στη λήξη του ακαδημαϊκού εξαμήνου και την έναρξη της εξεταστικής περιόδου του Π.Μ.Σ. μεσολαβεί μία (1) εβδομάδα αναπληρώσεων μαθημάτων. Σε περίπτωση που αυτή η εβδομάδα δεν είναι αρκετή, ο χρόνος αναπλήρωσης παρατείνεται για μία ακόμα εβδομάδα.

1.5 Εξετάσεις και αξιολόγηση μεταπτυχιακών φοιτητών

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής είναι υποχρεωμένος να επιτύχει σε όλα τα μαθήματα του προγράμματός του. Επιτυχής θεωρείται η βαθμολογία όταν οι βαθμοί θεωρίας και εργαστηρίου του μαθήματος είναι τουλάχιστον 6.0 με κλίμακα 0-10.

Ο τελικός βαθμός κάθε μαθήματος προκύπτει από εξεταστική διαδικασία καθορισμένη από το διδάσκοντα στο περίγραμμα του μαθήματος. Τα αποτελέσματα εκδίδονται από τους διδάσκοντες εντός τριάντα (30) ημερών από την διεξαγωγή της εξέτασης. Ο φοιτητής ο οποίος αποτυγχάνει στην εξέταση μέχρι δύο μαθημάτων ανά εξάμηνο επανεξετάζεται το Σεπτέμβριο. Φοιτητής που έχει αποτύχει σε επανεξέταση μαθήματος τον Σεπτέμβριο, δεν εγγράφεται στο Γ' εξάμηνο και α) επανεξετάζεται στο μάθημα στην αντίστοιχη εξεταστική (χειμερινού ή εαρινού εξαμήνου) του επόμενου ακαδημαϊκού έτους ή β) δύναται, ύστερα από αίτησή του, να εξεταστεί από τριμελή επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. του Γ.Π.Α., οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδασκων. Εάν αποτύχει και στη δεύτερη επανεξέταση, ο φοιτητής διαγράφεται με απόφαση της Συνέλευσης ύστερα από εισήγηση της Σ.Ε.

Φοιτητής ο οποίος αποτυγχάνει σε περισσότερα από δύο μαθήματα του Α' εξαμήνου δεν εγγράφεται στο Β' εξάμηνο και επαναλαμβάνει τη φοίτησή του στα μαθήματα αυτά στο επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Παρομοίως φοιτητής που αποτυγχάνει σε περισσότερα από δύο μαθήματα του Β' εξαμήνου δεν εγγράφεται στο Γ' εξάμηνο και επαναλαμβάνει τη φοίτησή του στα μαθήματα αυτά στο επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Η εξεταστική περίοδος έχει διάρκεια έως τέσσερις (4) εβδομάδες. Διενεργείται μετά το πέρας των μαθημάτων και τυχόν εβδομάδας αναπλήρωσης.

Όλοι οι φοιτητές οφείλουν να συμμορφώνονται στις βασικές αρχές Δεοντολογίας κατά την συμμετοχή τους σε εξετάσεις όπως αυτές περιγράφονται παρακάτω. Τυχόν αποκλίσεις από τους κανόνες Δεοντολογίας θα αναφέρονται από τον εκάστοτε διδάσκοντα στην Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. και θα διαχειρίζονται με βάση το άρθρο Λόγοι και Διαδικασία Διαγραφής του παρόντος Κανονισμού Λειτουργίας.

1.6 Λήψη ΔΜΣ

Για τη λήψη Δ.Μ.Σ. είναι υποχρεωτική η επιτυχής εξέταση σε όλα τα μαθήματα των Α' και Β' εξαμήνων, η παρακολούθηση των Σεμιναρίων καθώς και η πραγματοποίηση δίμηνης πρακτικής άσκησης και συγγραφή Μεταπτυχιακής Ερευνητικής Μελέτης κατά το Γ' ακαδημαϊκό εξάμηνο. Οι κανονισμοί Πρακτικής Άσκησης και Εκπόνησης Εργασιών περιγράφουν τις λεπτομέρειες σχετικά με την διαδικασία και απαιτήσεις για την επιτυχή τους ολοκλήρωση.

Ο τίτλος Π.Μ.Σ. απονέμει Μεταπτυχιακό Τίτλο Επιπέδου 7 με τίτλο «Θερμοκήπια – Νέες Τεχνολογίες και Βιώσιμες Καλλιεργητικές Πρακτικές» το οποίο εμπίπτει στα επιστημονικά Γεωργία, Βιομηχανία και Επεξεργασία, Μηχανική και Τεχνολογίες Περιβάλλοντος, καθώς και Υγεία (σε ό,τι αφορά την ασφάλεια τροφίμων και τη δημόσια υγεία).

Ύστερα από την ολοκλήρωση των σπουδών, την επιτυχή εξέταση, καθώς και την ολοκλήρωση του συνόλου των υποχρεώσεων των φοιτητών, απονέμεται σε αυτούς το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών. Στο δίπλωμα αναγράφεται η τελική βαθμολογία ως εξής:

- Άριστα, για μέσο όρο βαθμολογίας άνω του 8,50
- Λίαν καλώς, για μέσο όρο βαθμολογίας μεταξύ 6,50-8,49
- Καλώς, για μέσο όρο βαθμολογίας μικρότερο του 6,49.

Τρόπος υπολογισμού βαθμού πτυχίου:

Ο βαθμός του πτυχίου εξάγεται χρησιμοποιώντας το βάρος του μαθήματος σε ECTS ως συντελεστή. Το Π.Μ.Σ. απονέμεται εφόσον ο φοιτητής έχει τελικό βαθμό τουλάχιστον 6,00. Ταυτόχρονα, ο μεταπτυχιακός φοιτητής θα πρέπει να συγκεντρώσει για την λήψη του πτυχίου του ενενήντα (90) Πιστωτικές Μονάδες. Στη Συνέλευση του Τμήματος και σε δημόσια συνεδρίαση αναγιγνώσκεται το πρακτικό της επιτυχούς εξέτασης της Επιτροπής. Ο υποψήφιος καλείται να αναγνώσει την σχετική καθομολόγηση και ο παριστάμενος Πρύτανης ή ο νόμιμος αναπληρωτής του αναγορεύει τον υποψήφιο και απονέμει τον σχετικό τίτλο.

Το Δ.Μ.Σ. υπογράφεται από τον Πρύτανη, τον Πρόεδρο του Τμήματος και τον Προϊστάμενο Γραμματείας του Γ.Π.Α. και σφραγίζεται με τη μεγάλη σφραγίδα του Ιδρύματος Στο παρόν Π.Μ.Σ. προβλέπεται η χορήγηση παραρτήματος διπλώματος σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και τον εσωτερικό κανονισμό του πανεπιστημίου.

Το παράρτημα διπλώματος ακολουθεί το υπόδειγμα που ανέπτυξε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Συμβούλιο της Ευρώπης και η UNESCO/CEPES. Στόχος του παραρτήματος είναι να παρέχει επαρκή ανεξάρτητα στοιχεία για τη βελτίωση της διεθνούς "διαφάνειας" και τη δίκαιη ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναγνώριση των τίτλων σπουδών (διπλώματα, πτυχία, πιστοποιητικά κ.τ.λ.). Σχεδιάστηκε για να δίνει περιγραφή της φύσης, του επιπέδου, του υπόβαθρου, του περιεχομένου και του καθεστώτος των σπουδών οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία από το άτομο που αναγράφεται ονομαστικά στο πρωτότυπο του τίτλου στον οποίο επισυνάπτεται αυτό το παράρτημα. Στο παράρτημα αυτό δεν θα κρίνεται η αξία, και δεν θα υπάρχουν δηλώσεις ισοτιμίας ή προτάσεις σχετικά με την αναγνώριση. Το παράρτημα χωρίζεται σε οκτώ τμήματα:

1. Πληροφορίες σχετικά με την ταυτότητα του κατόχου του τίτλου σπουδών
2. Πληροφορίες σχετικά με το είδος του τίτλου σπουδών 7
3. Πληροφορίες σχετικά με το επίπεδο του τίτλου
4. Πληροφορίες σχετικά με το περιεχόμενο και τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν
5. Πληροφορίες σχετικά με τις περαιτέρω δυνατότητες που προσφέρει ο τίτλος
6. Συμπληρωματικές πληροφορίες (ημερομηνία ανακήρυξης πτυχιούχου, η οποία διαφέρει από την ημερομηνία χορήγησης του τίτλου, πληροφορίες για τον οδηγό σπουδών κ.α.)
7. Πιστοποίηση του Παραρτήματος
8. Πληροφορίες σχετικά με το Εθνικό Σύστημα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Θα υπάρχουν πληροφορίες και στα οκτώ τμήματα. Όπου δεν υπάρχουν πληροφορίες θα δίνεται η σχετική εξήγηση.

Έως την τελετή ορκωμοσίας ο φοιτητής δικαιούται να λαμβάνει Βεβαίωση Περάτωσης Σπουδών, η οποία θα περιγράφει ότι έχει ολοκληρώσει επιτυχώς όλες τις ακαδημαϊκές υποχρεώσεις που προβλέπονται από τον Οδηγό Σπουδών και τον αναμενόμενο βαθμό του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

2. Εξ αποστάσεως διδασκαλία

Το Π.Μ.Σ. δεν προβλέπει εξ αποστάσεως διδασκαλία

3. Κανονισμός Πρακτικής Άσκησης

Άρθρο 1 Γενικές Διατάξεις

Οι φοιτητές των Π.Μ.Σ. του Τμήματος Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών πραγματοποιούν Πρακτική Άσκηση κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, όπως αυτό ορίζεται από το Πρόγραμμα Σπουδών των Π.Μ.Σ. Η Πρακτική Άσκηση αποτελείται από μία σειρά εκπαιδευτικών διαδικασιών με σαφείς στόχους και προκαθορισμένες στρατηγικές αξιολόγησης, προκειμένου οι φοιτητές να αποκτήσουν εργασιακές εμπειρίες και δεξιότητες, καθώς και να εξοικειωθούν με τα μελλοντικά τους εργασιακά καθήκοντα. Βοηθά τους φοιτητές να εφαρμόσουν στην πράξη τις θεωρητικές τους γνώσεις, μέσα σε ένα ελεγχόμενο, αλλά πραγματικό εργασιακό περιβάλλον. Οι φοιτητές συμμετέχουν σε εργασίες και δραστηριότητες στους φορείς Πρακτικής Άσκησης, εισάγουν νέες ιδέες και προοπτικές, ενώ παράλληλα εργάζονται σύμφωνα με τους περιορισμούς των φορέων απασχόλησης και διαχειρίζονται τις καταστάσεις και τα προβλήματα στα οποία εκτίθενται. Μέσω της Πρακτικής Άσκησης προωθείται η σύνδεση του Πανεπιστημίου με την αγορά εργασίας.

Άρθρο 2 Σκοπός και Διάρκεια

Η Πρακτική Άσκηση στοχεύει στην ουσιαστική απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας των φοιτητών γύρω από γνωστικά αντικείμενα που άπτονται των Προγραμμάτων Σπουδών του Τμήματος και συνδέονται άμεσα με την αγορά εργασίας. Αποτελεί απτή ευκαιρία για την καλλιέργεια επαγγελματικών δεξιοτήτων των τελειόφοιτων υπό καθοδήγηση και εποπτεία στον χώρο εργασίας, καθώς και δυνατότητα προσωπικής τους ενδυνάμωσης για την ανεύρεση εργασίας στο μέλλον. Μεταξύ άλλων, η Πρακτική Άσκηση στοχεύει στην ελεύθερη και δημιουργική σκέψη, στην επίδειξη υπευθυνότητας, στη συνεργασία, στη λήψη αποφάσεων και στην προσαρμογή σε νέες καταστάσεις. Ειδικότεροι στόχοι της Πρακτικής Άσκησης είναι:

- η αποδοτικότερη αφομοίωση των γνώσεων που έλαβαν οι φοιτητές κατά τη διάρκεια των σπουδών τους και η εφαρμογή τους στο εργασιακό περιβάλλον
- η απόκτηση ή και η ενίσχυση των επαγγελματικών δεξιοτήτων των φοιτητών, ως απαραίτητων εφοδίων για την ισχυροποίηση της θέσης τους στην αγορά εργασίας
- ο προσδιορισμός και η ενίσχυση των προσωπικών χαρακτηριστικών τους, τα οποία αποτελούν πλεονέκτημα για την κατάληψη εργασιακών θέσεων
- η ανάπτυξη διαύλων επικοινωνίας και συνεργασίας του Πανεπιστημίου με εργασιακούς φορείς και, γενικά, την αγορά εργασίας
- η δημιουργία στρατηγικής συνεργασίας με κοινές δράσεις μεταξύ των παραγωγικών φορέων, του Πανεπιστημίου και των αποφοίτων με γνώμονα την επαγγελματική εξέλιξη των τελειόφοιτων.

Η Πρακτική Άσκηση έχει συνολική διάρκεια δύο (2) μήνες, δηλαδή εξήντα (60) ημερολογιακές ημέρες (συμπεριλαμβάνονται και τα Σαββατοκύριακα), όπως περιγράφεται στον Οδηγό Σπουδών του εκάστοτε Π.Μ.Σ. Η Πρακτική Άσκηση πραγματοποιείται πάντα μετά το πέρας της εαρινής εξεταστικής περιόδου και πριν την εξέταση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας. Το χρονικό διάστημα της Πρακτικής Άσκησης ΔΕΝ μπορεί να είναι μικρότερο του ενός μήνα (π.χ. από 1/7 έως και 31/7).

Άρθρο 3 Προϋποθέσεις και Κριτήρια Επιλογής

Το Πρόγραμμα της Πρακτικής Άσκησης απευθύνεται αποκλειστικά στους μεταπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος στο Β' Εξάμηνο Σπουδών του εκάστοτε Π.Μ.Σ.. Δικαίωμα συμμετοχής έχουν οι φοιτητές οι οποίοι έχουν περατώσει έως και το Β εξάμηνο των σπουδών τους. Η κατανομή των φοιτητών στις προσφερόμενες από τους φορείς θέσεις απασχόλησης, λαμβάνοντας υπόψη τις προτιμήσεις τους, γίνεται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια επιλογής:

- τον μέσο όρο βαθμολογίας που συγκεντρώνει ο φοιτητής από τα μαθήματα που έχει παρακολουθήσει επιτυχώς μέχρι και την ημερομηνία αίτησης συμμετοχής στο πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης
- το βιογραφικό του σημείωμα.

Συμπληρωματικά, οι Υπεύθυνοι του μαθήματος της Πρακτικής Άσκησης έχουν τη δυνατότητα, εφόσον κριθεί απαραίτητο, να καλέσουν σε συνέντευξη τους ενδιαφερόμενους φοιτητές. Η επιλογή των ασκούμενων φοιτητών, καθώς και η τοποθέτησή τους στις θέσεις Πρακτικής Άσκησης, γνωστοποιείται στη Συνέλευση του Τμήματος.

Άρθρο 4 Φορείς Πρακτικής Άσκησης

Οι φοιτητές πραγματοποιούν την Πρακτική τους Άσκηση σε Εργαστήρια του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, σε Υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων ή άλλων Υπουργείων με συναφές αντικείμενο, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, Ινστιτούτα του Ελληνικού Οργανισμού «ΔΗΜΗΤΡΑ» σε Επιχειρήσεις και Οργανισμούς όπως ορίζονται στο Ν. 1256/1982 (Τράπεζες, ΔΕΗ), σε επιχειρήσεις του Ιδιωτικού Τομέα (άρθρο 14 παραγρ.8 Ν 2917/2000).

Ο φοιτητής, όταν πραγματοποιεί την Πρακτική σε ιδιωτική επιχείρηση ή εταιρία, οφείλει να βεβαιώσει την ύπαρξη πτυχιούχου (Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι.) γεωπόνου, οινολόγου, βιολόγου, διατροφολόγου, χημικού μηχανικού ή λοιπών συναφών γνωστικών αντικειμένων με αυτά του Τμήματος. Ο πτυχιούχος αυτός θα οριστεί και ως εργασιακός επόπτης.

Ο φορέας υποδοχής οφείλει να συμβάλλει στην αρτιότερη εκπαίδευση των ασκούμενων φοιτητών και να εξασφαλίζει, κατά το δυνατόν, ότι ο ασκούμενος φοιτητής έχει τις ίδιες υποχρεώσεις αλλά και απολαμβάνει ίσης μεταχείρισης με τους υπόλοιπους εργαζόμενους.

Άρθρο 5 Υποχρεώσεις Φοιτητών

Οι υποχρεώσεις των φοιτητών που έχουν τις προϋποθέσεις να συμμετάσχουν στην Πρακτική Άσκηση, στο πλαίσιο των ενεργειών που απαιτούνται πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την ολοκλήρωση της Πρακτικής Άσκησης, είναι οι εξής:

A. Πριν την Έναρξη της Πρακτικής Άσκησης

1. Ο φοιτητής που επιθυμεί να πραγματοποιήσει Πρακτική Άσκηση ενημερώνεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. σχετικά με την περίοδο υποβολής αίτησης συμμετοχής, καθώς και για τα απαραίτητα δικαιολογητικά που πρέπει να υποβάλει, τα οποία είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

2. Ο φοιτητής υποβάλλει έγκαιρα, με βάση την προθεσμία υποβολής, αίτηση συμμετοχής και καταθέτει τα απαραίτητα δικαιολογητικά σε έντυπη μορφή. Σε περίπτωση που ο φοιτητής δεν προσκομίσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά σωστά και πλήρως συμπληρωμένα, δεν δικαιούται να συμμετάσχει στην Πρακτική Άσκηση.
3. Μετά την ολοκλήρωση της χρονικής προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων, ο υπεύθυνος της Πρακτικής Άσκησης πιστοποιεί το δικαίωμα συμμετοχής ή μη του κάθε φοιτητή, με βάση τα κριτήρια συμμετοχής.
4. Ο φοιτητής, σε συνεργασία και με τον υπεύθυνο της Πρακτικής Άσκησης, επικοινωνεί απευθείας με φορείς Πρακτικής Άσκησης και προσκομίζει τα στοιχεία του φορέα και του εργασιακού επόπτη. Οι επιλογές των φοιτητών αξιολογούνται και ελέγχονται για την επιλεξιμότητά τους. Τα αποτελέσματα της κατανομής των φοιτητών στους φορείς εγκρίνονται από τη Συνέλευση και αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ..

B. Κατά τη Διάρκεια της Πρακτικής Άσκησης

1. Ο φοιτητής οφείλει τις πρώτες ημέρες της παρουσίας του στον φορέα υποδοχής να ενημερώσει τον Επιστημονικά Υπεύθυνο, τον ακαδημαϊκό επόπτη και τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. για την έναρξη της Πρακτικής του Άσκησης και την περίοδο υλοποίησής της. Ο φοιτητής θα πρέπει να ενημερωθεί σχετικά με τη συμπλήρωση και την υποβολή των απαραίτητων εντύπων, που είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ., όπως:
 - Παρουσιολόγιο
 - Έκθεση πεπραγμένων
 - Έντυπο αξιολόγησης του φορέα (συμπληρώνεται την τελευταία ημέρα Πρακτικής Άσκησης από τον φοιτητή)
 - Έντυπο αξιολόγησης του φοιτητή (συμπληρώνεται την τελευταία ημέρα Πρακτικής Άσκησης από τον φορέα υποδοχής)
2. Ο φοιτητής μεταβαίνει στον χώρο εργασίας του φορέα υποδοχής, έπειτα από σχετική επικοινωνία με τον υπεύθυνο του φορέα, και πραγματοποιεί Πρακτική Άσκηση εντός του χρονικού διαστήματος που προβλέπει η Ειδική Σύμβαση Πρακτικής Άσκησης Φοιτητών.
3. Ο φοιτητής δύναται να υποβάλει αίτηση αλλαγής φορέα μέσα σε χρονικό διάστημα μιας (1) εβδομάδας από την έναρξη της Πρακτικής του Άσκησης. Η εν λόγω αίτηση τίθεται στην κρίση του Υπεύθυνου Πρακτικής, ο οποίος, μετά από σχετική διερεύνηση, την εγκρίνει ή την απορρίπτει.
4. Ο ασκούμενος φοιτητής υποχρεούται να ακολουθεί πιστά τις διαδικασίες του πλαισίου υλοποίησης της Πρακτικής Άσκησης, καθώς και τους κανόνες ασφαλείας και εργασίας, όπως και κάθε άλλη ρύθμιση που ισχύει για το προσωπικό του φορέα Πρακτικής Άσκησης.
5. Ο φοιτητής οφείλει να τηρεί πιστά το ωράριο εργασίας του φορέα που έχει επιλέξει να πραγματοποιήσει την Πρακτική του Άσκησης. Σε περίπτωση απουσίας ή αργοπορίας, ο ασκούμενος φοιτητής υποχρεούται να ενημερώσει έγκαιρα τον εργασιακό επόπτη και να φροντίσει για την αναπλήρωση της ώρας και της εργασίας που χάθηκε. Αυθαίρετες απουσίες ή παράβαση των κανονισμών του εργασιακού χώρου μπορούν να οδηγήσουν στη διακοπή της Πρακτικής Άσκησης, έπειτα από σχετική ενημέρωση του ακαδημαϊκού επόπτη και του Υπευθύνου Πρακτικής από τον φορέα υποδοχής.

Γ. Μετά την Ολοκλήρωση της Πρακτικής Άσκησης

Ο φοιτητής υποχρεούται να υποβάλει έγκαιρα στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. το Παρουσιολόγιο, ενώ στον ακαδημαϊκό επόπτη θα πρέπει να παραδώσει την Έκθεση Πεπραγμένων, το Έντυπο Αξιολόγησης του Φορέα και το Έντυπο Αξιολόγησης του Φοιτητή.

Οι φοιτητές οφείλουν να γνωρίζουν το περιεχόμενο του Κανονισμού της Πρακτικής Άσκησης και να παρακολουθούν συστηματικά την ηλεκτρονική τους αλληλογραφία και όποιο άλλο μέσο οριστεί ως μέσο επικοινωνίας και ανταλλαγής πληροφοριών σε σχέση με την υλοποίηση της Πρακτικής Άσκησης. Επίσης, οι φοιτητές οφείλουν να επικοινωνούν και να συνεργάζονται με του υπεύθυνου της Πρακτικής Άσκησης, τον ακαδημαϊκό επόπτη ή/και τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. για οποιοδήποτε θέμα προκύψει.

Άρθρο 6 Οργάνωση

Ο Επιστημονικά Υπεύθυνος της Πρακτικής Άσκησης του Π.Μ.Σ., είναι μέλος Δ.Ε.Π. και διδάσκοντας στο Π.Μ.Σ., ο οποίος ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος, με καθήκοντα να οργανώνει και συντονίζει τη διεξαγωγή της Πρακτικής Άσκησης, σε συνεργασία με τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. Ειδικότερα, μεριμνά για:

- την αναζήτηση νέων θέσεων Πρακτικής Άσκησης, σχετικών με το αντικείμενο του Τμήματος
- την αξιολόγηση της καταλληλότητας των φορέων υποδοχής
- την ενημέρωση των φορέων υποδοχής για τις διαδικασίες της Πρακτικής Άσκησης
- την τελική αξιολόγηση των ασκούμενων φοιτητών, έπειτα από συναξιολόγηση των σχετικών στοιχείων από τους ακαδημαϊκούς επόπτες, τους φορείς Πρακτικής Άσκησης αλλά και τους ίδιους τους φοιτητές
- την ενημέρωση της Συνέλευσης και της Γραμματείας του Π.Μ.Σ. για την επιτυχή ολοκλήρωση της Πρακτικής Άσκησης

Άρθρο 7 Εποπτεία

Για κάθε ασκούμενο φοιτητή ορίζονται δύο επόπτες: α) ο ακαδημαϊκός επόπτης και β) ο εργασιακός επόπτης. Ο ακαδημαϊκός επόπτης λειτουργεί ως συνδεδειμένος κρίκος μεταξύ του Π.Μ.Σ. και του φορέα υποδοχής, παρέχοντας καθοδήγηση στους φοιτητές και εξασφαλίζοντας την εύρυθμη διεξαγωγή της Πρακτικής Άσκησης. Είναι μέλος Δ.Ε.Π./Ε.ΔΙ.Π. του Τμήματος και εγκρίνεται από τη Συνέλευση, κατόπιν σχετικής εισήγησης του Υπευθύνου της Πρακτικής Άσκησης και εφόσον συνεκτιμηθούν η διαθεσιμότητα των μελών ΔΕΠ/ΕΔΙΠ και η συνάφεια του γνωστικού αντικείμενου τους με το αντικείμενο του φορέα υποδοχής. Ο ακαδημαϊκός επόπτης:

- Ενημερώνεται από τον ασκούμενο φοιτητή (με προσωπική επικοινωνία ή με ηλεκτρονικό μήνυμα) για το ακριβές διάστημα πραγματοποίησης της Πρακτικής Άσκησης, καθώς και για το αντικείμενο απασχόλησής του
- Ελέγχει τον φοιτητή που έχει υπό την εποπτεία του, ως προς τη συνέπεια στις υποχρεώσεις του, την καλή εργασιακή του σχέση με τον φορέα υποδοχής και την πρόοδό του κατά τη διάρκεια της Πρακτικής Άσκησης, μέσω επικοινωνίας με τον αντίστοιχο επόπτη του φορέα (τηλεφωνικά ή/και με επίσκεψη στον χώρο της Πρακτικής Άσκησης)
- Ενημερώνεται από τον φοιτητή για την ύπαρξη πιθανών προβλημάτων στον εργασιακό χώρο του φορέα υποδοχής και, στη συνέχεια, ενημερώνει τους υπευθύνους της Πρακτικής Άσκησης για την αντιμετώπιση και την από κοινού επίλυσή τους
- Συντάσσει έκθεση αξιολόγησης για κάθε ασκούμενο φοιτητή
- Υποβάλλει -στο τέλος της Πρακτικής Άσκησης- στον υπεύθυνο της Πρακτικής Άσκησης την έκθεση αξιολόγησης, καθώς και τα υπόλοιπα παραδοτέα των φοιτητών (Έκθεση Πεπραγμένων, Έντυπο Αξιολόγησης του Φορέα από τον Φοιτητή, Έντυπο Αξιολόγησης του Φοιτητή από τον Φορέα). Η

συμμετοχή όλων των εποπτών στο Πρόγραμμα της Πρακτικής Άσκησης δεν προβλέπει καμία οικονομική αμοιβή για τις υπηρεσίες που θα προσφέρουν στο πλαίσιο υλοποίησης του εν λόγω Προγράμματος. Την ευθύνη της τελικής αξιολόγησης του φοιτητή φέρει ο Υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης.

Ο εργασιακός επόπτης ορίζεται από τον φορέα υποδοχής.

Μεριμνά για:

- την επίβλεψη της Πρακτικής Άσκησης των φοιτητών
- τη συνεργασία με τους ακαδημαϊκούς επόπτες, τον Επιστημονικά Υπεύθυνο ή/και το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος για την αποτελεσματικότερη άσκηση των φοιτητών
- την υποβολή προτάσεων για βελτίωση της Πρακτικής Άσκησης
- την αξιολόγηση των φοιτητών.

Κατά την ολοκλήρωση της Πρακτικής Άσκησης ο συνεργαζόμενος φορέας συμπληρώνει ειδικό έντυπο αξιολόγησης του ασκούμενου φοιτητή, στο οποίο καταγράφονται ο βαθμός ικανοποίησης του φορέα σε σχέση με τη συνολική εικόνα και αποτελεσματικότητα του φοιτητή, την ενσωμάτωσή του στο εργασιακό περιβάλλον, την επιμέλεια και τη μεθοδικότητά του, καθώς και τις δεξιότητες επικοινωνίας και συνεργασίας.

4. Κανονισμός Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Άρθρο 1 Προϋποθέσεις και Διαδικασία Ανάλυσης Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Διατριβής

Για την εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ο μεταπτυχιακός φοιτητής, στην έναρξη του Γ' ακαδημαϊκού εξαμήνου και αφού έχει εξεταστεί επιτυχώς σε όλα τα μαθήματα σύμφωνα με τον Οδηγό Σπουδών του παρόντος, υποβάλλει από κοινού με τον επιβλέποντα καθηγητή πρόταση στη Συνέλευση του Τμήματος για την έγκρισή της. Η Συνέλευση του Τμήματος ορίζει επιβλέποντα, την εξεταστική επιτροπή και το θέμα της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Άρθρο 2 Γλώσσα Συγγραφής και Θέμα Διπλωματικής Διατριβής

Η συγγραφή της μεταπτυχιακής διπλωματικής διατριβής δύναται να πραγματοποιηθεί στην αγγλική, κατόπιν συμφωνίας με τον επιβλέποντα καθηγητή και έγκριση της Συνέλευσης του Τμήματος. Αλλαγή θέματος μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι εφικτή με απόφαση της Συνέλευσης μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του επιβλέποντα καθηγητή. Αντικατάσταση επιβλέποντα ή μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής είναι δυνατή μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Τροποποίηση του θέματος μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να επέλθει κατά τη διάρκεια της εξέτασης, ύστερα από απόφαση της εξεταστικής επιτροπής, η οποία αναγράφεται στο πρακτικό εξέτασης της διπλωματικής εργασίας.

Άρθρο 3 Επιβλέποντας Καθηγητής και Τριμελής Επιτροπής

Ο Επιβλέπων της μεταπτυχιακής διπλωματικής διατριβής και τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής μπορούν να είναι διδάσκοντες του Π.Μ.Σ. που κατέχουν διδακτορικό δίπλωμα και ανήκουν στις παρακάτω κατηγορίες προσωπικού:

1. Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος

- (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με δυνατότητα για πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης
2. Ομότιμοι Καθηγητές και αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος, ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι., μετά από τεκμηριωμένη αιτιολόγηση της Συνέλευσης
 3. Συνεργαζόμενοι καθηγητές
 4. Εντεταλμένοι διδάσκοντες
 5. Επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές
 6. Ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής

Ο επιβλέπων έχει την ευθύνη παρακολούθησης και ελέγχου της πορείας της μεταπτυχιακής διπλωματικής διατριβής, καθώς και εάν τηρούνται οι στόχοι και το χρονοδιάγραμμά της.

Άρθρο 4 Κατάθεση, Παρουσίαση, Εξέταση και Αξιολόγηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Διατριβής

Ο ελάχιστος χρόνος εξέτασης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι πέντε (5) μήνες από την ημερομηνία έγκρισης θέματος από τη Συνέλευση του Τμήματος. Με την ολοκλήρωση συγγραφής της διπλωματικής εργασίας και κατόπιν έγκρισης του επιβλέποντα καθηγητή, πραγματοποιείται δημόσια παρουσίαση – εξέτασή της. Εντός εύλογου χρονικού διαστήματος πριν την παρουσίασή της, η ολοκληρωμένη μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία αποστέλλεται στα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής. Η εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας περιλαμβάνει την προφορική ανάπτυξη της εργασίας εκ μέρους του φοιτητή και την υποβολή ερωτήσεων προς αυτόν σχετικώς με το θέμα της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Διατριβής. Η βαθμολόγηση της μελέτης στηρίζεται στην αξιολόγηση του περιεχομένου της μελέτης, της προφορικής ανάπτυξης και των απαντήσεων του φοιτητή στις υποβληθείσες ερωτήσεις. Η βαθμολόγηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Διατριβής προκύπτει ως μέσος όρος της βαθμολογίας των τριών εξεταστών στην κλίμακα 1-10 και στρογγυλοποιείται στα δύο δεκαδικά ψηφία, με βάση επιτυχίας κατ' ελάχιστο το 6,0 (έξι). Σε περίπτωση αποτυχίας ο μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί να επανεξετασθεί για μία ακόμα φορά όχι νωρίτερα από τρεις (3) μήνες ούτε αργότερα από έξι (6) μήνες από την προηγούμενη εξέταση. Σε περίπτωση δεύτερης αποτυχίας ο φοιτητής διαγράφεται από το πρόγραμμα μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Άρθρο 5 Θέματα Πνευματικών Δικαιωμάτων

Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο της ερευνητικής δραστηριότητας του Γ.Π.Α., ως εκ τούτου οφείλει να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις Δεοντολογίας της Έρευνας όπως αυτός περιγράφεται στο αντίστοιχο κείμενο αλλά και με τους γενικούς κανόνες περί λογοκλοπής όπως αυτοί περιγράφονται στον Κανονισμό Σπουδών. Ο επιβλέπων καθηγητής είναι υπεύθυνος για τον έλεγχό της για τυχόν λογοκλοπή (μέσω της εφαρμογής Turnitin). Η αντιγραφή από έντυπο υλικό ή από το διαδίκτυο χωρίς την αντίστοιχη παραπομπή για την προέλευση της αναφοράς και χωρίς, όπου απαιτείται, την άδεια του συγγραφέα ή του εκδότη εμπίπτει στην παράβαση νόμων για την πνευματική ιδιοκτησία και τη λογοκλοπή. Κατά συνέπεια, εργασία που αντιγράφει πηγές πρωτογενείς ή δευτερογενείς χωρίς να χρησιμοποιεί ακριβείς παραπομπές σε αυτές ή που αναγνωρίζεται ως προϊόν λογοκλοπής μέσω της εφαρμογής Turnitin θα τιμωρείται με μηδενισμό.

Άρθρο 6 Διαδικασία Διαχείρισης Έκτακτων Θεμάτων και Αδυναμία Εκτέλεσης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Διατριβής

Σε περίπτωση αδυναμίας εκτέλεσης της μελέτης ή θεμάτων που καθιστούν δυσχερή τη συνέχισή της και σε περίπτωση αδυναμίας επίλυσης των ανωτέρω μεταξύ του επιβλέποντα και του μεταπτυχιακού φοιτητή, ο μεταπτυχιακός φοιτητής ή/και ο επιβλέπων ενημερώνει εγγράφως τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. Εάν πάρα ταύτα δεν επέλθει η επίλυσή τους, ο Διευθυντής ενημερώνει εγγράφως την Συντονιστική Επιτροπή η οποία δύναται να εισηγηθεί τη λήψη σχετικής απόφασης από τη Συνέλευση. Το ERASMUS και υποστηρίζει τις ανταλλαγές φοιτητών για σπουδές/πρακτική και προσωπικού για διδασκαλία/επιμόρφωση εντός και εκτός ΕΕ, σύμφωνα με τις αρχές του χάρτη ERASMUS. Ο χάρτης ERASMUS για το διάστημα 2021-2027 και η δήλωση πολιτικής ERASMUS του ΓΠΑ είναι αναρτημένα στον ιστότοπο του Γραφείου Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων.

5. Κανονισμός Κινητικότητας

Όλες οι δράσεις κινητικότητας στο πλαίσιο του Προγράμματος ERASMUS γίνονται σε Ιδρυματικό Επίπεδο από το Γραφείο Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων (ΓΕΠ) το οποίο έχει την ευθύνη για τη διοικητική και την οικονομική διαχείριση. Οι πληροφορίες για τις ευκαιρίες κινητικότητας ERASMUS και οι προβλεπόμενες διαδικασίες ανά δράση είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του ΓΕΠ στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα.

Κινητικότητα εντός ΕΕ

Διμερείς συμφωνίες

Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος υποβάλουν αιτήσεις συνεργασίας με διάφορα Πανεπιστήμια της ΕΕ προς τη ΓΣ. Εφόσον εγκριθούν οι συνεργασίες, το ΓΕΠ διεκπεραιώνει τη διαδικασία υπογραφής της συνεργασίας με τους εταίρους. Ο κατάλογος με τις συνεργασίες που ισχύουν ανά ακαδημαϊκό έτος αναρτάται στον ιστότοπο του ΓΕΠ και κοινοποιείται στα μέλη ΔΕΠ και στις Γραμματείες.

Εξερχόμενη κινητικότητα

Όλες οι διαδικασίες για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα, οι προϋποθέσεις, τα κριτήρια επιλογής και η διαθέσιμη επιχορήγηση αναφέρονται στην εκάστοτε πρόσκληση για υποβολή αιτήσεων. Στο πλαίσιο της κινητικότητας εντός ΕΕ, γίνονται ετησίως: Δύο προσκλήσεις για μετακίνηση φοιτητών των τριών κύκλων με σκοπό τις σπουδές σε συνεργαζόμενο ΑΕΙ Μία πρόσκληση για μετακίνηση φοιτητών των τριών κύκλων για πρακτική άσκηση Δύο προσκλήσεις προσωπικού για διδασκαλία Δύο προσκλήσεις προσωπικού για επιμόρφωση Σε περίπτωση που υπάρχει διαθέσιμη επιχορήγηση γίνονται περισσότερες προσκλήσεις. Οι προσκλήσεις αναρτώνται στην ιστοσελίδα του ΓΕΠ, αποστέλλονται στις Γραμματείες, στους φοιτητές, στα μέλη ΔΕΠ και στο λοιπό προσωπικό ενώ γίνονται και τακτικές διαδικτυακές ενημερώσεις των δυνητικών δικαιούχων από το ΓΕΠ.

Εισερχόμενη κινητικότητα

Η εισερχόμενη κινητικότητα στο Τμήμα αφορά φοιτητές και προσωπικό. Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος προσφέρουν μαθήματα στην Αγγλική Γλώσσα για τους εισερχόμενους φοιτητές ERASMUS από συνεργαζόμενα ΑΕΙ του ΓΠΑ. Ο κατάλογος των μαθημάτων αυτών είναι διαθέσιμος στην ιστοσελίδα του ΓΕΠ και επικαιροποιείται τακτικά. Οι αιτήσεις των εισερχομένων φοιτητών για σπουδές εγκρίνονται από τον Τμηματικό Υπεύθυνο ERASMUS και τον Ιδρυματικό Υπεύθυνο του Προγράμματος.

Σε ό,τι αφορά στην πρακτική, οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές πρέπει να αναζητήσουν στην ιστοσελίδα του ΓΠΑ το εργαστήριο που τους ενδιαφέρει και να γίνουν δεκτοί από κάποιο μέλος ΔΕΠ που θα τους επιβλέπει. Τη διοικητική διαδικασία για τους εισερχόμενους φοιτητές την διεκπεραιώνει το ΓΕΠ (υποδοχή, εγγραφές, ακαδημαϊκή ταυτότητα, σίτιση, έκδοση αναλυτικής βαθμολογίας κ.λπ.) Το προσωπικό που ενδιαφέρεται να επισκεφθεί το Τμήμα αποστέλλει αίτημα μαζί με το CV του στο ΓΕΠ. Το αίτημα προωθείται είτε στον Τμηματικό υπεύθυνο είτε στο εργαστήριο με το οποίο υπάρχει συνάφεια ώστε να διερευνηθεί εάν υπάρχει διαθεσιμότητα και ενδιαφέρον. Εάν γίνει αποδεκτό, το ΓΕΠ μεριμνά για την υπογραφή των απαιτούμενων εγγράφων.

Κινητικότητα εκτός ΕΕ

Η υλοποίηση του δράσης της διεθνούς κινητικότητας γίνεται με διαφορετική διαδικασία: Κάθε μέλος ΔΕΠ προτείνει συνεργασίες με ΑΕΙ που βρίσκονται σε τρίτες χώρες και συμμετέχει στην Ιδρυματική πρόταση του ΓΠΑ, η οποία υποβάλλεται από το ΓΕΠ. Εάν εγκριθεί η συνεργασία από την Εθνική Μονάδα, το μέλος ΔΕΠ αναλαμβάνει την υλοποίηση του σχεδίου του η οποία μπορεί να προβλέπει κινητικότητα φοιτητών για σπουδές/πρακτική ή/και προσωπικού για διδασκαλία/επιμόρφωση. Το ΓΕΠ υποστηρίζει διοικητικά το επί μέρους σχέδιο.

Η υλοποίηση του δράσης της διεθνούς κινητικότητας γίνεται με διαφορετική διαδικασία: Κάθε μέλος ΔΕΠ προτείνει συνεργασίες με ΑΕΙ που βρίσκονται σε τρίτες χώρες και συμμετέχει στην Ιδρυματική πρόταση του ΓΠΑ, η οποία υποβάλλεται από το ΓΕΠ. Εάν εγκριθεί η συνεργασία από την Εθνική Μονάδα, το μέλος ΔΕΠ αναλαμβάνει την υλοποίηση του σχεδίου του η οποία μπορεί να προβλέπει κινητικότητα φοιτητών για σπουδές/πρακτική ή/και προσωπικού για διδασκαλία/επιμόρφωση. Το ΓΕΠ υποστηρίζει διοικητικά το επί μέρους σχέδιο.

6. Δικαιώματα και Υποχρεώσεις Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Δικαιώματα Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές του Π.Μ.Σ.:

- Έχουν το δικαίωμα συνεργασίας για τις εκπαιδευτικές και εξεταστικές τους ανάγκες με το διδακτικό προσωπικό του Π.Μ.Σ., σε ημέρες και ώρες που ανακοινώνονται στην αρχή κάθε εξαμήνου.
- Έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν ερωτήματα και αιτήσεις, τα οποία θα απαντώνται σε εύλογο χρονικό διάστημα, από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.
- Έχουν το δικαίωμα εξυπηρέτησης από τις δομές του Ιδρύματος και του Τμήματος.
- Έχουν το δικαίωμα χρήσης των χώρων και δομών του Πανεπιστημίου που διατίθενται για τους προπτυχιακούς φοιτητές όπως η βιβλιοθήκη και κέντρο πληροφόρησης, εστιατόριο, γυμναστήριο και χώροι άθλησης, ιατρείο κ.α.

Υποχρεώσεις Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές του Π.Μ.Σ.:

- Οφείλουν να διεκπεραιώνουν τις εκπαιδευτικές και εξεταστικές τους υποχρεώσεις σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών που ίσχυε το έτος εισαγωγής τους στο Π.Μ.Σ.
- Οφείλουν να παρακολουθούν και να ελέγχουν την ορθότητα των καταχωρισμένων στοιχείων και μαθημάτων στον φάκελό τους στην ηλεκτρονική γραμματεία.
- Έχουν την ευθύνη του τακτικού ελέγχου του ηλεκτρονικού λογαριασμού (e-mail) που τους έχει χορηγήσει το Πανεπιστήμιο έτσι ώστε να είναι δυνατή η ενημέρωσή τους από τη Γραμματεία ή τους διδάσκοντες.
- Έχουν την υποχρέωση να επισκέπτονται συχνά την ιστοσελίδα του Τμήματος και να παρακολουθούν τις ανακοινώσεις της Γραμματείας.
- Έχουν την υποχρέωση να παρακολουθούν τις ανακοινώσεις που αναρτώνται στις σελίδες των μαθημάτων στο e-class ή στον πίνακα ανακοινώσεων των εργαστηρίων ή στην ιστοσελίδα του Τμήματος.
- Έχουν την υποχρέωση να τηρούν τον κώδικα δεοντολογίας του Γ.Π.Α. και τον Κανονισμό Σπουδών του Π.Μ.Σ..

7. Δικαιώματα και υποχρεώσεις του διδακτικού προσωπικού

Καθήκοντα & Υποχρεώσεις Διδασκόντων στο Π.Μ.Σ.

Όλα τα μέλη του διδακτικού προσωπικού:

- Έχουν το δικαίωμα συνεργασίας για τις εκπαιδευτικές και εξεταστικές τους ανάγκες με το λοιπό διδακτικό προσωπικό του Π.Μ.Σ. και τα όργανα του Π.Μ.Σ.
- Έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν ερωτήματα και αιτήσεις, τα οποία θα απαντώνται σε εύλογο χρονικό διάστημα, από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.
- Έχουν το δικαίωμα εξυπηρέτησης από τις δομές του Ιδρύματος και του Τμήματος.
- Έχουν το δικαίωμα χρήσης των χώρων και δομών του Πανεπιστημίου όπως η βιβλιοθήκη και κέντρο πληροφόρησης, εστιατόριο, γυμναστήριο και χώροι άθλησης, ιατρείο κ.α.
- Έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν σε δράσεις κινητικότητας
- Έχουν το δικαίωμα να έχουν πρόσβαση σε αξιολόγηση των μαθημάτων τους
- Έχουν όλα τα δικαιώματα που ορίζονται από την κείμενη νομοθεσία όπως αυτή περιγράφεται κατά την περίοδο εφαρμογής του παρόντα οδηγού σπουδών

Δικαίωμα Επίβλεψης και Συμμετοχής σε Εξεταστική Επιτροπή

Δικαίωμα επίβλεψης μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών έχουν μόνο άτομα των περ. 1 έως 6 του άρθρου 22 υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος και διδάσκοντες στο Π.Μ.Σ.. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Π.Μ.Σ. δύναται να ορίζονται μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής και άτομα των περ. 1 έως 6 του άρθρου 22 υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος οι οποίοι δεν είναι διδάσκοντες του Π.Μ.Σ. αλλά κατέχουν θέση σε εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα της ημεδαπής και της αλλοδαπής.

Ο επιβλέπων έχει την ευθύνη παρακολούθησης και ελέγχου της πορείας της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, καθώς και εάν τηρούνται οι στόχοι και το χρονοδιάγραμμά της. Επίσης, είναι υπεύθυνος για τον έλεγχο της για τυχόν λογοκλοπή (μέσω της εφαρμογής Turnitin). Σε περίπτωση αδυναμίας εκτέλεσης της μελέτης ή θεμάτων που καθιστούν δυσχερή τη συνέχισή της και σε περίπτωση αδυναμίας επίλυσης των ανωτέρω μεταξύ του επιβλέποντα και του μεταπτυχιακού φοιτητή, ο μεταπτυχιακός φοιτητής ή/και ο επιβλέπων ενημερώνει εγγράφως τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. Εάν πάρα ταύτα δεν επέλθει η επίλυσή των, ο Διευθυντής ενημερώνει εγγράφως την Σ.Ε. η οποία δύναται να εισηγηθεί τη λήψη σχετικής απόφασης από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Όλα τα μέλη του διδακτικού προσωπικού έχουν την υποχρέωση:

- Να ανακοινώνουν την πρώτη εβδομάδα των μαθημάτων στις φοιτήτριες και στους φοιτητές που έχουν εγγραφεί σε μάθημά τους αναλυτικό διάγραμμα με τη διάρθρωση της ύλης του μαθήματος και σχετική βιβλιογραφία
- Να ανακοινώνουν την πρώτη εβδομάδα των μαθημάτων τον τρόπο αξιολόγησης (εξέτασης) των φοιτητών στο μάθημα που διδάσκουν
- Να δέχονται τις φοιτήτριες και τους φοιτητές συγκεκριμένες ημέρες και ώρες κάθε εβδομάδα, που έχουν ανακοινωθεί στην αρχή κάθε εξαμήνου, για θέματα που αφορούν την εκπαιδευτική και ερευνητική διαδικασία
- Να αναρτούν στην πλατφόρμα AUA Open e-class το υλικό υποβοήθησης (π.χ. σημειώσεις, παρουσιάσεις, βιβλιογραφία κλπ.) που κρίνουν ότι χρειάζεται για την κατανόηση της ύλης των μαθημάτων που διδάσκουν
- Να υποβάλλουν τα αποτελέσματα των εξετάσεων το αργότερο εντός μηνός (1) από την ημέρα διεξαγωγής της εξέτασης
- Να συμμετέχουν στις διοικητικές δραστηριότητες που συντελούν στην απρόσκοπτη υλοποίηση τους προγράμματος σπουδών του Π.Μ.Σ.